2042 (2023-2024) – Nr. 1
ingediend op 26 februari 2024 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens

Vlaams Parlement

verzendcode: WEL

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet van 12 mei 2023 9
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking
van persoonsgegevens 13
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit 25
Voorontwerp van decreet van 17 november 2023.....39
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 43
Advies van de Raad van State 47
Ontwerp van decreet.....53

VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 24 JULI 1996 HOUDENDE REGELING TOT ERKENNING EN SUBSIDIËRING VAN DE INSTELLINGEN VOOR SCHULDBEMIDDELING WAT BETREFT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling (verder "het decreet" genoemd) regelt de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling en bevat het subsidiekader voor de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Een OCMW, een OCMW-vereniging of een CAW kan erkend worden als instelling voor schuldbemiddeling. Zij helpen mensen met financiële problemen om hun budget te beheren en kunnen bemiddelen bij schuldeisers. Sinds begin 2019 zijn er 313 erkende instellingen voor schuldbemiddeling: 298 OCMW' s, 4 OCMW-verenigingen en 11 Centra voor Algemeen Welzijnswerk.

Artikel 5 van het te wijzigen decreet stelt: "Komen enkel voor erkenning in aanmerking, die instellingen die ten behoeve van schuldbemiddeling tegelijkertijd:
1° een maatschappelijk werker ter beschikking hebben, die ter zake een gespecialiseerde opleiding van ten minste zestig uren heeft gevolgd of daaromtrent een nuttige beroepservaring van ten minste drie jaar kan voorleggen;
2° het bewijs leveren dat ze een doctor of licentiaat in de rechten met bovenvermelde opleiding of beroepservaring tewerk stellen, dan wel een overeenkomst hebben gesloten hetzij met een doctor of licentiaat in de rechten die aan minstens één van die voorwaarden voldoet, hetzij met een orde van advocaten bij een balie.
De Vlaamse regering bepaalt de inhoud van de voormelde gespecialiseerde opleiding."

In het kader van de bestuurlijke handhaving van de verplichting in dit artikel, moeten instellingen elk jaar bewijzen dat hun medewerkers over de diploma's beschikken die decretaal vereist zijn om als instelling erkend te blijven. Zij doen dit door jaarlijks tegen uiterlijk 31 maart de gegevens, diploma's en hetzij getuigschrift basisopleiding schuldbemiddeling, van de medewerkers, hetzij het attest dat staaft dat de medewerker 3 jaar ervaring heeft in financiële hulp, te registreren in een webapplicatie schuldbemiddeling als onderdeel van hun inhoudelijk verslag over het voorbije werkingsjaar. Tot nog toe gebeurt dat door

kopieën van die diploma's, getuigschriften en attesten op te laden in de webapplicatie.

Deze webapplicatie is aan vernieuwing toe. Daarnaast is het opladen van kopieën van diploma's en getuigschriften niet alleen omslachtig voor de betrokken instellingen, het is ook in tegenspraak met het principe dat een overheid geen gegevens of documenten mag opvragen waarover het reeds in een authentieke bron beschikt. In dit geval beschikt de Vlaamse overheid over dergelijke relevante authentieke bron: de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (LED - http://www.leerenervaringsbewijzendatabank.be/). Om een koppeling te kunnen maken met de informatie in de LED-databank, is het nodig om identificatienummers van de sociale zekerheid op te vragen en te bewaren. Het huidige decreet bevat niet de machtiging om deze gegevens te mogen gebruiken en bewaren als identificatiemiddel.

Het voorliggend voorontwerp van decreet creëert de decretale grondslag nodig om de identificatienummers van de sociale zekerheid op te vragen en te bewaren van de voornoemde medewerkers met het uitsluitende doel om de koppeling tussen de webapplicatie voor de erkende instellingen voor schuldbemiddeling en de LED-databank mogelijk te maken. De gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang" opgenomen in artikel 6, lid 1, e) van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (AVG).

De LED-databank bevat in 2023 de getuigschriften en diploma's hoger onderwijs uitgereikt vanaf het academiejaar 1999-2000 (bron: http://www.leerenervaringsbewijzendatabank.be/wat-is-led/kwalificatiebewijzen/). Bij de erkende instellingen voor schuldbemiddeling kunnen ook personeelsleden aan de slag die hun diploma eerder hebben gehaald. Daarom blijft de mogelijkheid bestaan om kopieën van diploma's en getuigschriften op te laden in de nieuwe applicatie.

De informatie over het type tewerkstelling en het tewerkstellingsvolume wordt opgevraagd ter ondersteuning van het Vlaamse beleid inzake schuldbemiddeling en wordt geanonimiseerd uit de applicatie afgeleid en opgeslagen. Het wordt gevraagd in artikel 7, §1, 2° van het BVR van 25 maart 1997 tot uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling.

B. Totstandkomingsproces

Het ontwerp van decreet werd voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtscommissie, de Gegevensbeschermingsautoriteit, de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Raad van State.

Aan de adviezen van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) werd op volgende wijze gevolg gegeven.

- **vermelden van de rechtsgrond in het ontwerp of in de memorie (VTC randnummer 9):** de rechtsgrond is opgenomen onder punt A van deze memorie;
- **uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (VTC randnummers 24-26):** De vraag naar een gegevensbeschermings-effectenbeoordeling is ingegeven door de oorspronkelijk ontworpen bepaling om ook informatie met betrekking tot weigeringsgronden op te vragen, want dit kan betrekking hebben op strafrechtelijke veroordelingen. Aangezien dit niet tot de scope van de gegevensverzameling behoort, is de bepaling met betrekking tot de weigeringsgronden geschrapt. De beoordeling is om die reden niet noodzakelijk.
- **machtiging van het Rijksregister (VTC randnummer 31 - GBA randnummer 19):** Het gebruik van het rijksregisternummer is geschrapt en vervangen door het identificatienummer van de sociale zekerheid.
- **verduidelijking 'andere identificatiegegevens' (VTC randnummer 32 – GBA randnummer 21)**: De woorden "andere identificatiegegevens" zijn geschrapt en vervangen door de concrete aanduiding van de identificatiegegevens (naam, voornaam, tewerkstellingstype, tewerkstellingsvolume als schuldbemiddelaar).
- **verduidelijking van 'gegevens over de weigeringsgronden' (VTC randnummer 34 - GBA randnummer 21)**: Deze passage is integraal geschrapt omdat dit niet nodig is voor het invullen van de applicatie schuldbemiddeling. De bepalingen over de weigeringsgronden in artikel 8 van het decreet schuldbemiddeling volstaan op dit vlak.
- **maximale bewaartermijn in het decreet vastleggen (VTC randnummer 41 – GBA randnummers 23 tot en met 26):** De bepaling met betrekking tot de maximale bewaartermijn is herschreven, zodat de bewaartermijn nu exact bepaalbaar is op basis van de decreetsbepaling.
- **juistheid van de gegevens (VTC randnummer 43):** De verzamelde gegevens maken deel uit van een jaarverslag van de betrokken organisaties. Dat betekent dat de voorzieningen jaarlijks de correctheid van de gegevens kunnen nagaan en desgewenst aanpassingen kunnen doorvoeren.
- **transparantieverplichtingen en rechten van de betrokkenen (VTC randnummer 45):** Op deze opmerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantiemaatregelen te verankeren in de regelgeving. Iedere verwerkingsverantwoordelijke is gehouden om de

nodige transparantie te verzekeren, conform het artikel 5, lid 1, a), AVG. Dit is immers een verplichting die, ingevolge de Europese verordening, rechtstreeks van toepassing is op de verwerkingsverantwoordelijken. Het concreet opleggen in de regelgeving van de maatregelen hoe aan deze transparantieverplichting moet worden voldaan, wordt niet wenselijk geacht. In dergelijk geval vereist een eventuele wijziging van deze maatregelen ook een wijziging van de regelgeving.

- **verduidelijken dat het Rijksregisternummer alleen gebruikt zal worden voor de koppeling aan de LED-databank (GBA randnummer 13):** Dit is opgenomen door enerzijds niet met het rijksregisternummer, maar wel met het identificatienummer van de sociale zekerheid te werken en door de opname van de LED-databank als enige doelstelling voor het opvragen en bewaren van het identificatienummer op te nemen in de decretale bepaling.
- **Periodiciteit van de controles (GBA randnummer 14):** De periodiciteit van de controle is opgenomen in artikel 7bis, §1, 2°, van het BVR van 25 maart 1997 tot uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, waarin vermeld wordt dat de identiteit, de kwalificatie en het tewerkstellingsvolume jaarlijks worden aangeleverd.
- **onduidelijkheid over welke gegevens voor welk doeleinde kunnen worden verwerkt (GBA randnummer 15)**: De decretale bepaling is aangepast zodat het duidelijk is dat de persoonsgegevens enkel gebruikt worden voor de administratieve controle op de erkenningsvoorwaarden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Het advies van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin gaf geen aanleiding tot aanpassingen of toevoegingen.

De Raad van State geeft in haar advies enkel de volgende opmerking: "In het ontworpen artikel 3*bis* van het decreet van 24 juli 1996 'houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling' wordt de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens niet bepaald. Het voorontwerp moet bijgevolg in die zin nog worden aangevuld."
Naar aanleiding van dit advies werd een vierde lid ingevoegd, dat stelt dat enkel medewerkers van het Departement Zorg die belast zijn met de behandeling van erkenningsaanvragen en de opvolging van de jaarverslagen van de instellingen schuldbemiddeling toegang hebben tot de persoonsgegevens die verwerkt worden. Ook de medewerkers van het Departement Zorg die belast zijn met het beheer van de applicatie die gebruikt wordt om de te verwerken gegevens te verzamelen, zullen toegang hebben tot deze gegevens wanneer dat nodig is voor de ontwikkeling en onderhoud van die applicatie.

C. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling regelt een gemeenschapsaangelegenheid. De wijziging van bepalingen in dat decreet is dan ook een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Met dit artikel wordt een artikel 3bis toegevoegd in het decreet, waarbij het Departement Zorg wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. Daarnaast bevat dit artikel de doeleinden van de verwerking, de aanduiding van de gegevenscategorieën en de bewaringstermijn van deze persoonsgegevens.

De persoonsgegevens worden uitsluitend verzameld in het kader van de handhaving van het decreet en meer bepaald de bepalingen inzake de minimale voorwaarden voor het bekomen en behouden van een erkenning als instelling voor schuldbemiddeling.
De verwerking van het identificatienummer voor de sociale zekerheid wordt in dat kader uitsluitend gebruikt voor de bevraging van de Leer- en ervaringsbewijzendatabank. Deze bevraging beperkt zich daarbij uitsluitend tot de aanwezigheid van de diploma’s opgenomen in artikel 5.

De toegang tot de persoonsgegevens is beperkt tot de medewerkers van het Departement Zorg die betrokken zijn bij de procedures voor de erkenning en vernieuwing van de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling en bij de opvolging van de jaarverslaggeving. Tevens hebben ook de medewerkers van het Departement Zorg belast met de ontwikkeling en het onderhoud van de online applicatie gebruikt voor het verzamelen van de gegevens, toegang tot deze gegevens, voor zover en voor zo lang als nodig voor het goed functioneren van de online applicatie.

De bewaartermijn is vastgelegd op 2 jaar na het jaar waarin de persoonsgegevens worden aangeleverd bij het Departement Zorg. Dit zorgt ervoor dat deze gegevens het jaar na het aanleveren, opnieuw ter beschikking gesteld kunnen worden van de oorspronkelijk indienende organisatie. Op die manier kan de voorziening zich beperken tot het actualiseren van de in het vorige jaarverslag aangeleverde gegevens en wordt planlast zoveel mogelijk beperkt. De bewaartermijn van 2 jaar volstaat ook om eventuele betwistingen met betrekking tot het behoud of het intrekken van een erkenning te beslechten.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 12 mei 2023

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 10 juli 2008, 21 juni 2013 en 17 februari 2017, wordt een artikel 3bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 3bis. Het Departement Welzijn en Gezondheid, vermeld in artikel 23, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, treedt voor de verwerkingen, vermeld in dit artikel, op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), en verwerkt op grond van artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de procedure, vermeld in artikel 3 van dit decreet.

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, verwerkt persoonsgegevens over de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:

1° de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;

2° de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
3° de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen.

Voor de doeleinden, vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, persoonsgegevens uit de volgende gegevenscategorieën:
1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
2° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming als vermeld in artikel 5;
3° gegevens over de weigeringsgronden, vermeld in artikel 8.

De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de voormelde verordening vastgelegd in beheersregels als vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van de voormelde bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de specificiteit van de dossiers.”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse overheid

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/059 van 13 juni 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens
roepnaam	(decreet wijziging schuldbemiddeling)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 12 mei 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: “het e-govdecreet”), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna “WVG”);

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Hilde Crevits, Viceminister – president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 15 mei 2023, ontvangen door de VTC op 15 mei 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 13 juni 2023;

Brengt op 13 juni 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens* (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Om erkend te blijven, dienen erkende instellingen voor schuldbemiddeling jaarlijks onder meer de **gegevens van de schuldbemiddelaars met hun relevante diploma's en getuigschriften** in. Dit gebeurt tot nog toe door kopieën van die diploma's en getuigschriften op te laden in een webapplicatie. Deze webapplicatie is aan vernieuwing toe. Om bij de vernieuwing een **koppeling te kunnen leggen met de Leer- en ervaringsbewijzendatabank**, wordt nu de decretale grondslag gecreëerd om de Vlaamse administratie de mogelijkheid te geven de **rijksregisternummers** van de betrokken personeelsleden op te vragen en te bewaren.

4. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

"Art. 2.

In het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 10 juli 2008, 21 juni 2013 en 17 februari 2017, wordt een artikel 3bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

*"**Art. 3bis.** Het Departement Welzijn en Gezondheid, vermeld in artikel 23, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, treedt voor de verwerkingen, vermeld in dit artikel, op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), en verwerkt op grond van artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de procedure, vermeld in artikel 3 van dit decreet.*

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, verwerkt persoonsgegevens over de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:

1° de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
2° de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
3° de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen.

Voor de doeleinden, vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, persoonsgegevens uit de volgende gegevenscategorieën (voor meer detail, zie infra):

1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
2° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming als vermeld in artikel 5;
3° gegevens over de weigeringsgronden, vermeld in artikel 8.

De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de voormelde verordening vastgelegd in beheersregels als vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van de voormelde bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de specificiteit van de dossiers.".

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC kan zich vinden in het volgende principe dat mede ten grond ligt aan het Ontwerp :

> *"Daarnaast is het opladen van kopieën van diploma's en getuigschriften niet alleen omslachtig voor de betrokken instellingen, het is ook in tegenspraak met het principe dat een overheid geen gegevens of documenten mag opvragen waarover het reeds in een authentieke bron beschikt. In dit geval beschikt de Vlaamse overheid over dergelijke relevante authentieke bron: de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (LED - http://www.leerenervaringsbewijzendatabank.be/). Om een koppeling te kunnen maken met de informatie in de LED-databank, is het nodig om rijksregisternummers op te vragen en te bewaren. Het huidige decreet bevat niet de machtiging om het rijksregisternummer mogen gebruiken en bewaren als identificatiemiddel."*

6. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:

- de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
- de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
- de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen.

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, beroepsgegevens, opleidingsgegevens.

7. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

9. Het Ontwerp of de memorie vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang", waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het Ontwerp of de memorie.

10. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM[1], artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

[1] Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen[2] van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn. [3]

11. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG[4], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

12. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

13. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

14. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10, AVG, namelijk de gegevens die betrekking hebben op strafrechtelijke veroordelingen (zie onder punt 5).

15. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;

---

[2] Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

[3] EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparance et contrôle*" , Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

[4] “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;

- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

16. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

18. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld: de uitvoering van de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen, de hernieuwing van de erkenning en voor de bekendmaking van de erkenning en hernieuwing.

19. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.

20. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

22. Het Ontwerp duidt het Departement Welzijn en Gezondheid aan als verwerkingsverantwoordelijke.

23. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)[5] voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

24. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**[6] met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

---

[5] Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf)

[6] Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

25. De VTC verwijst in dit kader naar de punten

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

26. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht[7].

5. Minimale gegevensverwerking

27. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

28. De **categorieën betrokkenen** worden omschreven als de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:

- de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
- de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
- de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen.

29. Uit de toepasselijke wetgeving (zie hierna) blijkt dat het (minstens) gaat om de medewerkers, waaronder een maatschappelijk werker en een doctor of licentiaat in de Rechten, de voorzitter, bestuurder, directeur of gemachtigden of aangestelden.

30. De **categorieën gegevens** zijn:

- rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
- gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming als vermeld in artikel 5[8];
- gegevens over de weigeringsgronden, vermeld in artikel 8[9].

---

[7] Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

[8] **Artikel 5.** Komen enkel voor erkenning in aanmerking, die instellingen die behoeve van schuldbemiddeling tegelijkertijd:
1° een maatschappelijk werker ter beschikking hebben, die ter zake een gespecialiseerde opleiding van ten minste zestig uren heeft gevolgd of daaromtrent een nuttige beroepservaring van ten minste drie jaar kan voorleggen;

2° het bewijs leveren dat ze een doctor of licentiaat in de rechten met bovenvermelde opleiding of beroepservaring tewerk stellen, dan wel een overeenkomst hebben gesloten hetzij met een doctor of licentiaat in de rechten die aan minstens één van die voorwaarden voldoet, hetzij met een orde van advocaten bij een balie.
De Vlaamse regering bepaalt de inhoud van de voormelde gespecialiseerde opleiding.

[9] **Artikel 8.**
De erkenning kan, niettegenstaande aan de hierboven in de artikelen 5, 6 en 7 genoemde voorwaarden is voldaan, door de Vlaamse regering worden geweigerd aan die instellingen:

1° in hoofde waarvan wordt vastgesteld dat zij, of één van hun organen, gemachtigden of aangestelden, blijk geven van een gebrek aan eerbaarheid of onbaatzuchtigheid;

2° binnen dewelke de functies van voorzitter, bestuurder, directeur of gemachtigde zijn toevertrouwd aan een niet in ere hersteld persoon die veroordeeld werd tot een gevangenisstraf, zelfs met uitstel, van minstens één maand, voor een overtreding bedoeld in het koninklijk

31. De VTC wijst in elk geval op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer[10]. Dit geldt ook voor de instellingen die aan schuldbemiddeling doen aangezien ze als werkgever het Rijksregisternummer van hun personeelsleden enkel mogen verwerken in het kader van de verplichting om bepaalde gegevens van hun werknemers te bezorgen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

32. Het is niet duidelijk wat er bedoeld wordt met "andere identificatiegegevens" zodat de VTC aanbeveelt om dit te verduidelijken.

33. Wat de mogelijkheid om de LED te bevragen betreft, moet erop gelet worden dat enkel de opvraging van de relevante diploma's mag gebeuren (zo granulair als mogelijk is).

34. "Gegevens over de weigeringsgronden" dienen verder geconcretiseerd te worden, minstens in de memorie aangezien nu voor het eerst de gegevensverwerking grondig behandeld wordt. Waaruit blijkt een gebrek aan eerbaarheid of onbaatzuchtigheid ? Hoe worden de strafrechtelijke veroordelingen bewezen? Waaruit blijkt het aansprakelijk gesteld zijn voor de verbintenissen of schulden van een gefailleerde vennootschap en hoe kan aangetoond worden dat er onvoldoende zelfstandigheid is ten aanzien van kredietgevers of kredietbemiddelaars?

35. Ook worden er gegevens verwerkt die vervat zijn in artikel 10 AVG. Er dient in de memorie geconcretiseerd te worden waarom deze gegevens verwerkt kunnen worden en er dient in een decretale grondslag voorzien te worden.

36. Wat de **ontvangers** betreft: dit zijn personeelsleden van het Departement Welzijn en Gezondheid.

37. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.

38. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

39. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet het Ontwerp:

> *De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de voormelde verordening vastgelegd in beheersregels als vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van de voormelde bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de specificiteit van de dossiers.*

40. De VTC wijst erop dat de beheersregels waarvan sprake geen maximale termijnen betreffen.

41. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen volgens de VTC dan ook om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van

---

besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken;

4° binnen dewelke de functies van voorzitter, bestuurder, directeur of gemachtigde zijn toevertrouwd aan een persoon die tijdens de periode van vijf jaar, voorafgaand aan de aanvraag tot erkenning of tot hernieuwing van de erkenning, aansprakelijk gesteld zijn voor de verbintenissen of schulden van een gefailleerde vennootschap, bij toepassing van de artikelen 35, 6°; 63ter, 123, tweede lid, 7°, of 133bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen;

5° die onvoldoende zelfstandig blijken te staan ten overstaan van personen of instellingen die een activiteit van kredietgever of kredietbemiddelaar uitoefenen in de zin van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet.

[10] Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.*

persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

42. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

43. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

44. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

45. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 444, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

46. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

47. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens en gerechtelijke gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.

48. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

49. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling[11] ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen[12] die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De

[11] Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf)

[12] Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf)

VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer[13] en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom[14].

50. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover[15].

III. BESLUIT

51. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de memorie (luik 2);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- een machtiging bekomen van de Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer (luik 5);
- “andere identificatiegegevens” verduidelijken (luik 5);
- “gegevens over weigeringsgronden” concretiseren (luik 5);
- concretiseren waarom gegevens vermeld in artikel 10 AVG verwerkt worden en een decretale grondslag daartoe voorzien (luik 5);
- de maximale bewaartermijn opnemen, minstens criteria opnemen die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2023-06-14 12:25:13 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

[13] Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

[14] *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

[15] https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud

ADVIES VAN DE GEGEVENSBESCHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 128/2023 van 8 september 2023

Betreft: Advies m.b.t. een voorontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens* (CO-A-2023-263)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Juline Deschuyteneer, mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit,* inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op artikel 25, lid 3 WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 20/06/2023;

Brengt op 8 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 20/06/2023 verzocht de Aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een voorontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: het ontwerp).

2. Het decreet van 24 juli 1996 *houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling* (hierna: het decreet van 24 juli 1996) regelt de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling en bevat het subsidiekader voor de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling. Een OCMW, OCMW-vereniging of Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) kan erkend worden als instelling voor schuldbemiddeling. In die hoedanigheid helpen zij mensen met financiële problemen om hun budget te beheren en kunnen zij in voorkomend geval bemiddelen bij schuldeisers.

3. Om in aanmerking te komen voor erkenning moeten de voormelde instellingen ten behoeve van de schuldbemiddeling tegelijkertijd een maatschappelijk werker die ter zake een gespecialiseerde opleiding van ten minste zestig uren heeft gevolgd of daaromtrent een nuttige beroepservaring van ten minsten drie jaar kan voorleggen ter beschikking hebben, en het bewijs leveren dat ze een doctor of licentiaat in de rechten met bovenvermelde beroepservaring tewerk stellen, dan wel een overeenkomst hebben gesloten hetzij met een doctor of licentiaat in de rechten die aan minstens één van die voorwaarden voldoet, hetzij met een orde van advocaten bij een balie[1].

4. Met het oog op de bestuurlijke handhaving moeten de instellingen voor schuldbemiddeling elk jaar bewijzen dat deze werknemers over de diploma's beschikken die decretaal vereist zijn om als instelling erkend te blijven. Tot nu toe gebeurt dat via het manueel opladen van kopieën van diploma's, getuigschriften en attesten in een webapplicatie 'schuldbemiddeling'. Deze webapplicatie is aan vernieuwing toe. Niet alleen is het opladen van deze kopieën omslachtig voor de betrokken instellingen, het is ook niet verenigbaar met het beginsel van de unieke gegevensinzameling (*'only-once')* overeenkomstig hetwelk de overheid geen gegevens of documenten mag opvragen waarover het reeds in een authentieke bron beschikt (*in casu* bevinden de opgevraagde gegevens zich reeds in de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (hierna: LED)).

[1] Zie artikel 5 van het decreet van 24 juli 1996.

5. Het ontwerp beoogt aldus de decretale grondslag te creëren om het rijksregisternummer van de betrokken werknemers te verwerken met het uitsluitende doel om de koppeling tussen de webapplicatie voor schuldbemiddeling en de LED mogelijk te maken.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

6. *Herhaling van de principes:* Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die naar zijn aard een inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens vormt) moet noodzakelijk en evenredig zijn en voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen. Krachtens artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 EVRM, moet een dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen vaststellen. Het gaat daarbij minstens om:
   - het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
   - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

   Wanneer de overheidsinmenging evenwel een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt, dient de wettelijke norm tevens de volgende (aanvullende) essentiële elementen te omschrijven:
   - de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
   - de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
   - de (categorieën van) bestemmelingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
   - de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
   - de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

7. *Concrete toepassing:* Gelet op de specifieke context van de voorziene gegevensverwerkingen, en het feit dat deze verwerkingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van een bepaald beroep, dan wel voor de erkenning van een instelling voor schuldbemiddeling, is de Autoriteit van oordeel dat er, ongeacht de voorziene verwerking van het Rijksregisternummer, niet noodzakelijkerwijze sprake is van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen. De Autoriteit laat zich aldus positief uit over het voornemen om ook bepaalde 'aanvullende' essentiële elementen decretaal te verankeren. Sommige van deze elementen kunnen evenwel niet worden geacht te voldoen aan de voorwaarden die de AVG in dat verband stelt. Dit wordt naderhand toegelicht.

b. Verwerkingsverantwoordelijke

8. Overeenkomstig artikel 4.7) AVG is de verwerkingsverantwoordelijke elke natuurlijke of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.

9. Het ontworpen artikel 3*bis*, eerste lid, van het decreet van 24 juli 1996 bepaalt dat het Departement Welzijn en Gezondheid[2] optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevensverwerkingen vermeld in datzelfde artikel. Nergens blijkt dat deze aanduiding niet overeenstemt met de rol die deze entiteit in werkelijkheid opneemt. De Autoriteit neemt er akte van.

c. Doeleinden

10. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

11. Het ontworpen artikel 3*bis,* tweede lid, van het decreet van 24 juli 1996 bepaalt daartoe het volgende: "*De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, verwerkt persoonsgegevens over de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:*
    - *1° de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;*
    - *2° de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;*
    - *3° de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing[3] van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen."*

12. Uit het ontwerp en het decreet van 24 juli 1996 volgt daarenboven ondubbelzinnig dat de geviseerde gegevensverwerkingen ertoe streven na te gaan of de OCMW's en de autonome centra voor algemeen welzijnswerk die erkend willen worden als instellingen die aan schuldbemiddeling

[2] Het Departement zoals vermeld in artikel 23, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 *met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse Regering*.

[3] Het lijkt aangewezen om ook uitdrukkelijk aan te duiden dat het over de 'bekendmaking van de hernieuwing van de erkenning' gaat; daar op heden de indruk wordt gewekt dat louter het doeleinde onder 2° wordt herhaald.

doen (of hun erkenning willen vernieuwen) voldoen aan de voorwaarden neergelegd in de artikelen 5 en 8 van datzelfde decreet.

13. Niettemin stelt de Autoriteit vast dat desondanks de uitgebreide toelichting bij de beweegredenen voor het ontwerp in de Memorie van toelichting, – namelijk **de facilitering van de jaarlijkse controle** om na te gaan of de instellingen voor schuldbemiddeling beschikken over een maatschappelijk werker met een gespecialiseerde opleiding, evenals een doctor of licentiaat[4] in de rechten met eenzelfde opleiding of relevante beroepservaring[5] – de beoogde koppeling van het Rijksregisternummer van de betrokkenen aan de Leer- en Ervaringsbewijzen databank nergens ter sprake komt in het ontwerp. Hoewel de Autoriteit niet noodzakelijkerwijze betwist dat de verwerking van het Rijksregisternummer in deze context een gerechtvaardigd doeleinde nastreeft (in het bijzonder gelet op het beginsel van de unieke gegevensinzameling), verdient het zonder meer aanbeveling om dit uitdrukkelijk te specifiëren in het ontwerp. Zulks komt ook ten goede aan de beoordeling van de proportionaliteit van de betrokken verwerkingen, daar het Rijksregisternummer – dit volgt immers uit de Memorie van toelichting – enkel gebruikt kan worden in het kader van de raadpleging van de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (zie ook *infra* onder d. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking).

14. Voorts wordt in de Memorie van toelichting gespecifieerd dat de instellingen voor schuldbemiddeling elk jaar moeten bewijzen dat hun medewerkers over de decretaal vereiste diploma's beschikken. Deze verplichting vloeit echter niet voort uit de tekst van het decreet van 24 juli 1996. Artikel 4 van datzelfde decreet bepaalt namelijk dat de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling initieel wordt toegekend voor een periode van drie en daarna hernieuwd kan worden voor een periode van onbepaalde duur. De erkenning voor drie jaar, en desgevallend voor onbepaalde duur, wekt aldus de indruk dat er gedurende die periodes geen verdere externe controles zullen plaatsvinden betreffende de erkenningsvoorwaarden. Zulks lijkt ook indirect te kunnen worden afgeleid uit artikel 9, §1, 4°, van het decreet van 24 juli 1996, dat louter bepaalt dat de instellingen voor schuldbemiddeling, gebeurlijk om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden, de Vlaamse regering onverwijld op de hoogte moeten brengen in alle gevallen waarin ze niet meer voldoen aan de bij het decreet vastgestelde erkenningsvoorwaarden. Het meldingsinitiatief wordt bij de instellingen voor schuldbemiddeling gelegd, zonder dat wordt gepreciseerd dat – minstens voor wat betreft de kwalificatie van medewerkers – er ook jaarlijks externe controles plaatsvinden. Zeker in het licht van wat in de vorige paragraaf is uiteengezet, en ter vrijwaring van de voorzienbaarheid in hoofde van de betrokken medewerkers, verdient het

[4] Gelet op het 'nieuwe' academische jargon is de Autoriteit van oordeel dat het aangewezen is om de graad 'licentiaat' te vervangen door (dan wel aan te vullen met) 'master'.

[5] De instellingen voor schuldbemiddeling moeten evenwel geen doctor of licentiaat in de rechten tewerkstellen wanneer zij kunnen aantonen dat zij te dien einde een overeenkomst met een orde van advocaten bij een balie hebben gesloten.

aanbeveling om de periodiciteit van de controles uitdrukkelijk op te nemen in het decreet van 24 juli 1996 (of desgevallend in een uitvoeringsbesluit).

15. Ten algemene titel nog is de Autoriteit van oordeel dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de doeleinden onder 1° (erkenning) en 2° (hernieuwing van de erkenning) van het voormelde artikel, en het doeleinde onder 3° (de bekendmaking van de erkenning/ hernieuwing). De gegevensverwerkingen die in voorkomend geval noodzakelijk zijn voor de bekendmaking *an sich*, verschillen immers wezenlijk van de gegevensverwerkingen noodzakelijk voor de erkenning of hernieuwing van de erkenning. Het ontbreken van enig onderscheid in dat verband, alsook de algemene libellering van het ontworpen artikel 3*bis*, derde lid van het decreet van 24 juli 1996 (dat de categorieën van persoonsgegevens aanduidt), leidt tot verwarring over de draagwijdte van het gebruik van het Rijksregisternummer (en het identificatienummer van de sociale zekerheid)[6]. Het ontwerp dient nuttig gewijzigd te worden in die zin.

16. Voor het overige is de Autoriteit van oordeel dat de gegevensverwerkingen geviseerd door het decreet van 24 juli 1996, met inbegrip van de voorziene wijzigingen door het ontwerp, kaderen binnen, en noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de opdrachten van een instelling voor schuldbemiddeling, en dat deze verwerkingen – mits de bovenstaande opmerkingen in rekening worden gebracht – voldoende voorzienbaar zijn in hoofde van de medewerkers van dergelijke instellingen die over een bijzondere beroepsbekwaamheid moeten beschikken.

d. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

17. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (beginsel van 'minimale gegevensverwerking').

18. Het ontworpen artikel 3*bis,* derde lid, van het decreet van 24 juli 1996 bepaalt in dat verband het volgende: "*Voor de doeleinden, vermeld* ***in het tweede***[7] ***lid****, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, persoonsgegevens uit de volgende gegevenscategorieën:*
    1° *rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;*
    2° *gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming als vermeld in artikel 5;*

[6] Hoewel de Autoriteit aanvaart dat de verwerking van dergelijke unieke identificatienummers gerechtvaardigd is in het licht van de feitelijke erkenningsprocedure, is zulks geenszins het geval voor de bekendmaking van de erkenning.

[7] Fout in het ontwerp: "*in het eerste lid"* moet vervangen worden door 'in het tweede lid'.

3° *gegevens over de weigeringsgronden, vermeld in artikel 8."*

19. In eerste instantie erkent de Autoriteit het belang van correcte identificatie of, in onderhavig geval, verificatie en het daarbij verwerken van gegevens die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid. Desalniettemin wijst zij erop dat het gebruik van het Rijksregisternummer (en het identificatienummer van de sociale zekerheid) in België geregeld wordt door artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*. Het gebruik van het Rijksregisternummer is niet toegelaten zonder voorafgaandelijke machtiging, hetzij door de minister van Binnenlandse Zaken, hetzij door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, waarbij de noodzakelijkheid en de proportionaliteit van een dergelijk gebruik op afdoende wijze wordt aangetoond. Daarenboven herinnert de Autoriteit eraan dat unieke identificatienummers een bijzondere bescherming genieten op grond van artikel 87 AVG. Lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen moeten erover waken dat dit alleen wordt gebruikt met **passende waarborgen** voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, die door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, als volgt werden ingevuld[8]:
    - het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
    - de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;
    - de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;
    - technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen; en
    - de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.

20. Zoals hierboven reeds werd aangegeven is het alsnog noodzakelijk om in het ontwerp te preciseren dat het Rijksregisternummer enkel kan worden aangewend om in de Leer- en ervaringsbewijzen databank te verifiëren dat (bepaalde) werknemers van instellingen voor schuldbemiddeling over de vereiste diploma's beschikken[9].

21. Voor het overige is de Autoriteit van oordeel dat, hoewel de door het ontwerp geviseerde verwerkingen van persoonsgegevens niet noodzakelijkerwijze een belangrijke inmenging in de

[8] Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken"*.

[9] Met dien verstande dat het Rijksregisternummer desgevallend eveneens kan worden gebruikt voor de unieke identificatie van de werknemers, voor zover dit noodzakelijk zou zijn.

rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, en het aldus niet vereist is om de (categorieën van) persoonsgegevens in een formele wettelijke norm vast te stellen, het niettemin de voorkeur geniet om in de memorie van toelichting, dan wel in een uitvoeringsbesluit, nader te preciseren welke *'andere identificatiegegevens'* worden beoogd, en te verduidelijken welke persoonsgegevens desgevallend betrekking kunnen hebben op de weigeringsgronden vermeld in artikel 8 van het decreet 24 juli 1996. Dit draagt ook in belangrijke mate bij aan de beoordeling of er sprake is van voldoende nauwkeurigheid en voorzienbaarheid in hoofde van de betrokkenen.

22. Tot slot wordt in de Memorie van toelichting de indruk gewekt dat deze gegevenscategorieën enkel betrekking hebben op de werknemers omschreven in artikel 5 van het decreet van 24 juli 1996. Voor het doorlopen van de erkenningsprocedure lijkt het evenwel niet onvoorzienbaar dat ook andere categorieën van werknemers of bestuurders onderworpen worden aan een verwerking van hun persoonsgegevens. Het verdient aanbeveling om alle verwerkingen in dat verband in kaart te brengen en, in toepassing van artikel 3 van datzelfde decreet, de modaliteiten van de procedure (waaronder inbegrepen de categorieën van betrokkenen en persoonsgegevens) vast te stellen in een uitvoeringsbesluit.

e. Bewaartermijn

23. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

24. Het ontworpen artikel 3*bis*, vierde lid, van het decreet van 24 juli 1996 bepaalt daartoe: *"De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de voormelde verordening vastgelegd in beheersregels als vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van de voormelde bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de specificiteit van de dossiers."*

25. Voor wat betreft de verwijzing naar artikel III.81, §2 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (hierna: het Bestuursdecreet), hetgeen impliceert dat ook artikel III.87 van het Bestuursdecreet[10] in rekening moet worden gebracht, herneemt de Autoriteit haar opmerkingen

[10] Het is dit verband noodzakelijk om de toekomstige versie van voormeld artikel in acht te nemen (zie punt 65 van het advies nr. 79/2023): "*§1. Voor elke categorie van bestuursdocumenten en voor de persoonsgegevens die erin zijn opgenomen, worden selectieregels opgesteld die minstens de volgende elementen bevatten:*

1° een betekenisvolle naam en omschrijving;

2° het administratieve of juridische nut, verduidelijkt door ***een bewaartermijn met bijbehorende motivering****;*

3° de aanduiding van de waarde voor het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, verduidelijkt door de definitieve bestemming, die ofwel een vernietiging ofwel een permanente bewaring inhoudt, met bijbehorende motivering.

overeenkomstig de punten 65 – 74 van advies nr. 79/2023[11] (evenals punt 41 van advies nr 113/2023[12]). Samenvattend herhaalt de Autoriteit dat het in het licht van artikel 22 van de Grondwet aan de decreetgever niet is toegestaan om de verplichting die op haar rust om de wezenlijke elementen van de gegevensverwerking decretaal vast te stellen **op algemene wijze** te delegeren aan de uitvoerende macht of **aan een bepaald bestuursorgaan**[13]. Dit impliceert dat wanneer de onderliggende gegevensverwerkingen gestoeld zijn op de artikelen 6.1.c) of 6.1.e) AVG, de selectieregels opgesteld door de selectiecommissie in de zin van artikel III.88, §1, van het Bestuursdecreet – in zoverre ze betrekking hebben op de wezenlijke elementen van de verwerking (waaronder inbegrepen de maximale bewaartermijnen van de persoonsgegevens) – slechts in secundaire orde bijkomende richtlijnen of modaliteiten kunnen vaststellen. Vervolgens, in de mate dat het toekomstige artikel III.87, §3 van het Bestuursdecreet bepaalt dat deze selectieregels geldig zijn "*voor de duur van ten hoogste vijf jaar of tot op het moment dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor bestuursdocumenten overgedragen wordt",* benadrukt de Autoriteit dat het gedurende de looptijd van een welbepaalde gegevensverwerking geenszins mogelijk is om de wezenlijke elementen die er betrekking op hebben eenzijdig te wijzigen. Bovendien hebben de beheers- of selectieregels in de zin van het Bestuursdecreet geen enkele

---

De selectiecommissie, vermeld in artikel III.88, §1, kan beslissing dat de selectieregels meer gegevens moeten bevatten.

De selectiecommissie, vermeld in artikel III.88, §1, houdt bij de beoordeling van de selectieregels rekening met de volgende criteria:

1° de toepasselijke regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, in het bijzonder:

a) het doel van de verwerking van de persoonsgegevens;

*b) **de mate waarin een bewaartermijn van gegevens bij of krachtens een wet of decreet is bepaald**, of de mate waarin er een voldoende substantieel verband bestaat met wettelijke, decretale of reglementaire termijnen;*

c) de mate waarin kan worden voorzien in maatregelen die de identificatie van de betrokkene belemmeren;

2° de onderlinge consistentie tussen de selectieregels;

*3° **de motiveringen die de bewaartermijnen en de bestemmingen toelichten**.*

§ 2. De selectieregels hebben uitwerking vanaf de bekendmaking ervan in het register, vermeld in artikel III.82, § 2, dat publiek raadpleegbaar is.

*§ 3. **De bekendgemaakte selectieregels zijn geldig voor de duur van ten hoogste vijf jaar of tot op het moment dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor bestuursdocumenten overgedragen wordt** conform artikel III.83.*

§ 4. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast voor de opmaak, de goedkeuring en de onderlinge consistentie van de selectieregels."

[11] Te raadplegen via: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-79-2023.pdf.

[12] Te raadplegen via: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-113-2023.pdf.

[13] Zie ook: Advies nr. 63.202/2 van 26 april 2018 van de Raad van State gegeven over een over een voorontwerp van wet "tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, Parl.St. Kamer, 54-3185/001, blz1 21-122.

Zie in dezelfde zin volgende adviezen van de Raad van State:

- Advies 26.198/2, op 2 februari 1998 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 december 1998 "tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens", Parl.St. Kamer 1997-98, nr. 49-1566/1, 108;
- Advies 33.487/1/3 van 18 en 20 juni 2002 betreffende een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 22 augustus 2002 "houdende maatregelen inzake gezondheidszorg", Parl.St Kamer 2002-03, nr. 2125/2, 539;
- Advies 37.765/1/2/3/4, op 4 november 2004 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de programmawet van 27 december 2004, Parl.St. Kamer 2004-05, nr. 1437/2.

invloed op de verplichting in hoofde van de verwerkingsverantwoordelijke om het beginsel van opslagbeperking na te leven ('verantwoordingsplicht'). Deze verantwoordelijkheid kan aldus niet worden beperkt of uitgesloten door zich te beroepen op het 'bindende' karakter van in dergelijke beheers- of selectieregels vastgestelde bewaartermijnen, wanneer die termijnen strijdig blijken met de bepalingen van de AVG.

26. Gelet op de aard en omvang van de onderhavige gegevensverwerkingen is het aldus **minstens vereist** om de (maximale) bewaartermijnen (dan wel de criteria die toelaten deze termijnen te bepalen) vast te stellen in **een uitvoerend besluit.** Daartoe dient rekening te worden gehouden met de onderscheiden doeleinden van de verwerkingen (erkenning en hernieuwing van de herkenning tegenover de bekendmakingen), het feit dat – op heden – een jaarlijkse controle van diploma's wordt voorzien, de periode van de (initiële) erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling[14], de kennisgeving dat een bepaalde medewerker niet langer actief is bij een instelling, en/of, in voorkomend geval, bepaalde procedurele, administratieve of gerechtelijke termijnen.

OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,

is van oordeel dat de volgende wijzigingen aan het ontwerp zich opdringen:

- specifiëren dat de verwerking van het Rijksregisternummer (of identificatienummer van de sociale zekerheid) van de betrokkenen enkel mogelijk is in het kader van de raadpleging van de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (punten 13 en 20);
- een onderscheid maken tussen de verschillende doeleinden van de gegevensverwerkingen, rekening houdend met het proportionaliteitsbeginsel, en de vereisten van nauwkeurigheid en voorzienbaarheid in hoofde van de betrokkenen (punt 15);
- (met dien verstande dat deze informatie minstens in een uitvoerend besluit moet worden vastgesteld) bepalen van de maximale bewaartermijnen voor de persoonsgegevens, rekening houdend met de elementen opgesomd in punt 26.

in secundaire, beveelt aan om (desgevallend in de Memorie van toelichting, of naderhand, in een uitvoeringsbesluit):

- de periodiciteit van de controle van de diploma's te preciseren (punt 14);

[14] Zonder dat een erkenning voor onbepaalde duur evenwel aanleiding kan geven tot onbepaalde bewaartermijnen.

- de draagwijdte van ‘andere identificatiegegevens’ en ‘persoonsgegevens met betrekking tot de weigeringsgronden vermeld in artikel 8 van het decreet 24 juli 1996’ nader toe te lichten (punt 21);

Voor het Kenniscentrum,
Cédrine Morlière, Directeur

VOORONTWERP VAN DECREET
van 17 november 2023

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 10 juli 2008, 21 juni 2013 en 17 februari 2017, wordt een artikel 3bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 3bis. Het Departement Zorg, vermeld in artikel 23, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, treedt voor de verwerkingen, vermeld in dit artikel, op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), en verwerkt op grond van artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de procedure, vermeld in artikel 3 van dit decreet.

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, verwerkt persoonsgegevens over de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:

1° de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;

2° de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
3° de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
4° de procedure voor de jaarlijkse verslaggeving vermeld in artikel 9, §1, 5°.

Voor de doeleinden, vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, persoonsgegevens uit de volgende gegevenscategorieën:
1° naam, voornaam, type tewerkstelling, tewerkstellingsvolume besteed aan schuldbemiddeling;
2° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming als vermeld in artikel 5;
3° identificatienummer van de sociale zekerheid, ingeval gebruik gemaakt wordt van de Leer- en Ervaringsbewijzendatabank, vermeld in artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, voor de verwerking van gegevens vermeld in 2°.

De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, bedraagt 2 jaar na het jaar waarin de instellingen zoals bedoeld in artikel 9, deze gegevens hebben bezorgd aan het Departement Zorg”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Mevrouw Hilde Crevits
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Consciencegebouw
Koning Albert II laan 15
B-1210 Sint-Joost-ten-Node

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Gunter Naets gnaets@serv.be	VlaamseRaadWVG_IK_20231219_Decreet schuldbemiddeling persoonsgegevens_ADV DEF	19 december 2023

Advies over het ontwerp van decreet tot wijziging van het Decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens

Mevrouw de minister

U vroeg de Vlaamse Raad WVG op 21 november 2023 om advies over het bovengenoemde ontwerp van decreet betreffende de instellingen voor schuldbemiddeling. Deze adviesvraag is binnen de raad behandeld door de Intersectorale Kamer, die het advies bij consensus goedkeurde op 19 december 2023.

Erkende instellingen voor schuldbemiddeling dienen jaarlijks onder meer de gegevens in van de schuldbemiddelaars met hun relevante diploma's en getuigschriften. De raad waardeert dat de manier waarop dit gebeurt nu wordt geactualiseerd. Dat daarbij een koppeling wordt gemaakt met de leer- en ervaringsbewijzendatabank, waarin de diploma's en getuigschriften van de schuldbemiddelaars reeds opgenomen zijn, is voor de raad een goede toepassing van het only once-principe.

De raad onderschrijft de adviezen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van de persoonsgegevens en de Gegevensbeschermingsautoriteit (met daarin onder meer de oproep om gegevens alleen te gebruiken met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, om de doeleinden van de gegevensverwerking duidelijk te omschrijven en de bewaartermijnen vast te leggen). Het is goed dat de Vlaamse Regering de adviezen van deze organen ter harte neemt en nog een aantal wijzigingen aan het ontwerp van decreet doorvoert.

De raad heeft geen verdere opmerkingen bij het ontwerp van decreet.

Hoogachtend

Gunter Naets
secretaris

Klaartje Theunis
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 75.227/16
van 2 februari 2024

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens’

Op 22 december 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens'.

Het voorontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 30 januari 2024. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 februari 2024.

*

1. Bij het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'tot wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling wat betreft de verwerking van persoonsgegevens' is slechts de volgende opmerking te maken.

2.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.[1]

Bijgevolg moeten de 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[2]

2.2. In het ontworpen artikel 3*bis* van het decreet van 24 juli 1996 'houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling' wordt de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens niet bepaald. Het voorontwerp moet bijgevolg in die zin nog worden aangevuld.

DE GRIFFIER	DE VOORZITTER
Wim GEURTS	Pierre LEFRANC

[1] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

[2] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 10 juli 2008, 21 juni 2013 en 17 februari 2017, wordt een artikel 3bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 3bis. Het Departement Zorg, vermeld in artikel 23, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, treedt voor de verwerkingen, vermeld in dit artikel, op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), en verwerkt op grond van artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de procedure, vermeld in artikel 3 van dit decreet.

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, verwerkt persoonsgegevens over de personen die betrokken zijn bij de volgende procedures:
1° de procedure voor de aanvraag tot erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
2° de procedure voor de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
3° de procedure voor de bekendmaking van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen en de hernieuwing van de erkenning van instellingen die aan schuldbemiddeling doen;
4° de procedure voor de jaarlijkse verslaggeving, vermeld in artikel 9, §1, 5°.

Voor de doeleinden, vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, persoonsgegevens uit de volgende gegevenscategorieën:
1° naam, voornaam, type tewerkstelling, tewerkstellingsvolume besteed aan schuldbemiddeling;
2° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming als vermeld in artikel 5;
3° identificatienummer van de sociale zekerheid, als gebruikgemaakt wordt van de Leer- en Ervaringsbewijzendatabank, vermeld in artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, voor de verwerking van gegevens als vermeld in punt 2°.

Alleen de medewerkers van de verwerkingsverantwoordelijke die belast zijn met de procedures, vermeld in het tweede lid, of met het beheer van de applicatie voor het verzamelen van de gegevens, hebben toegang tot de verwerkte gegevens.

De maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, bedraagt twee jaar na het jaar waarin de instellingen, zoals bedoeld in artikel 9, deze gegevens hebben bezorgd aan het Departement Zorg.”.

Brussel, 23 februari 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS